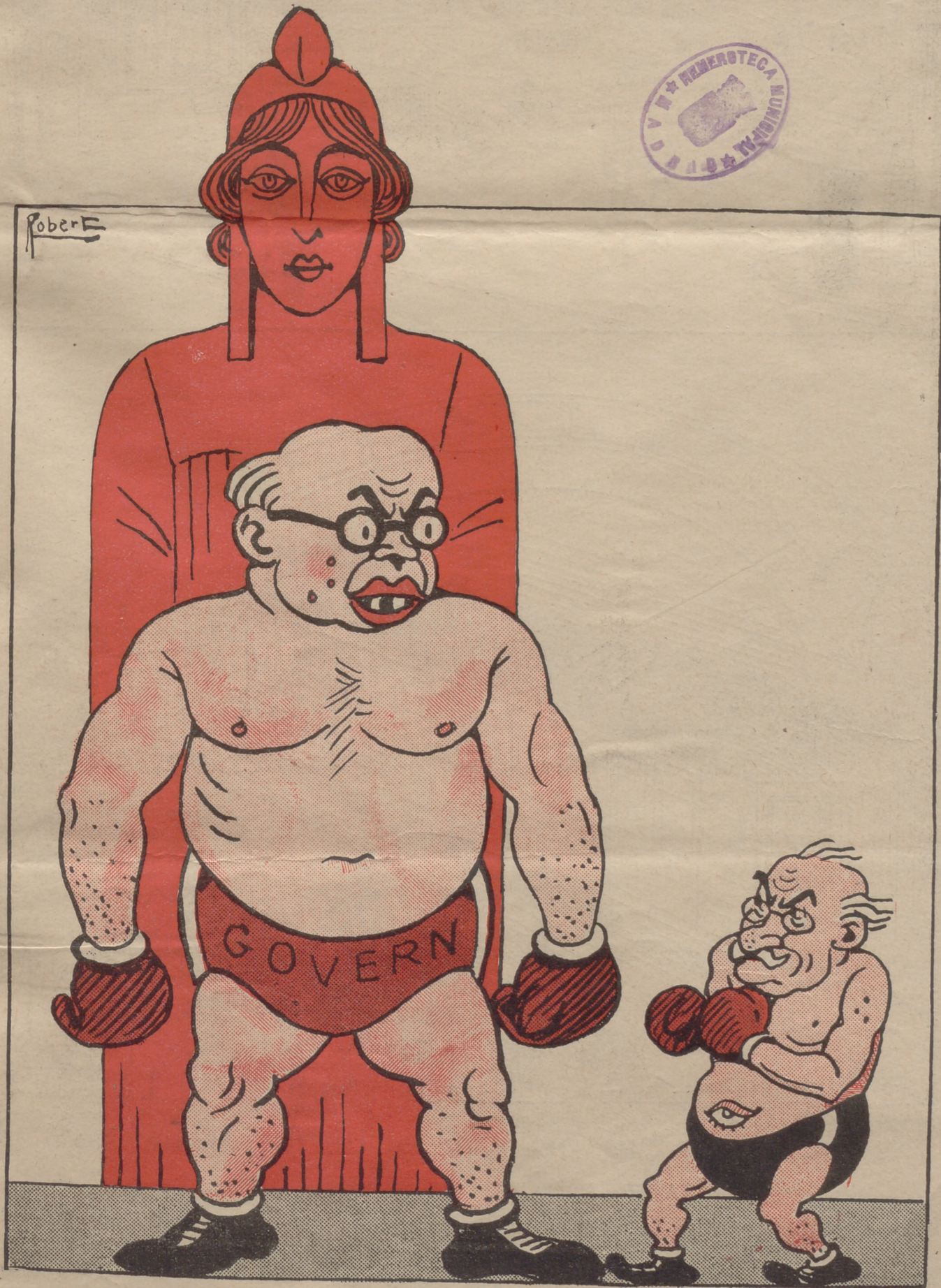

LA CAMPANA DE GRÀCIA

RoberE

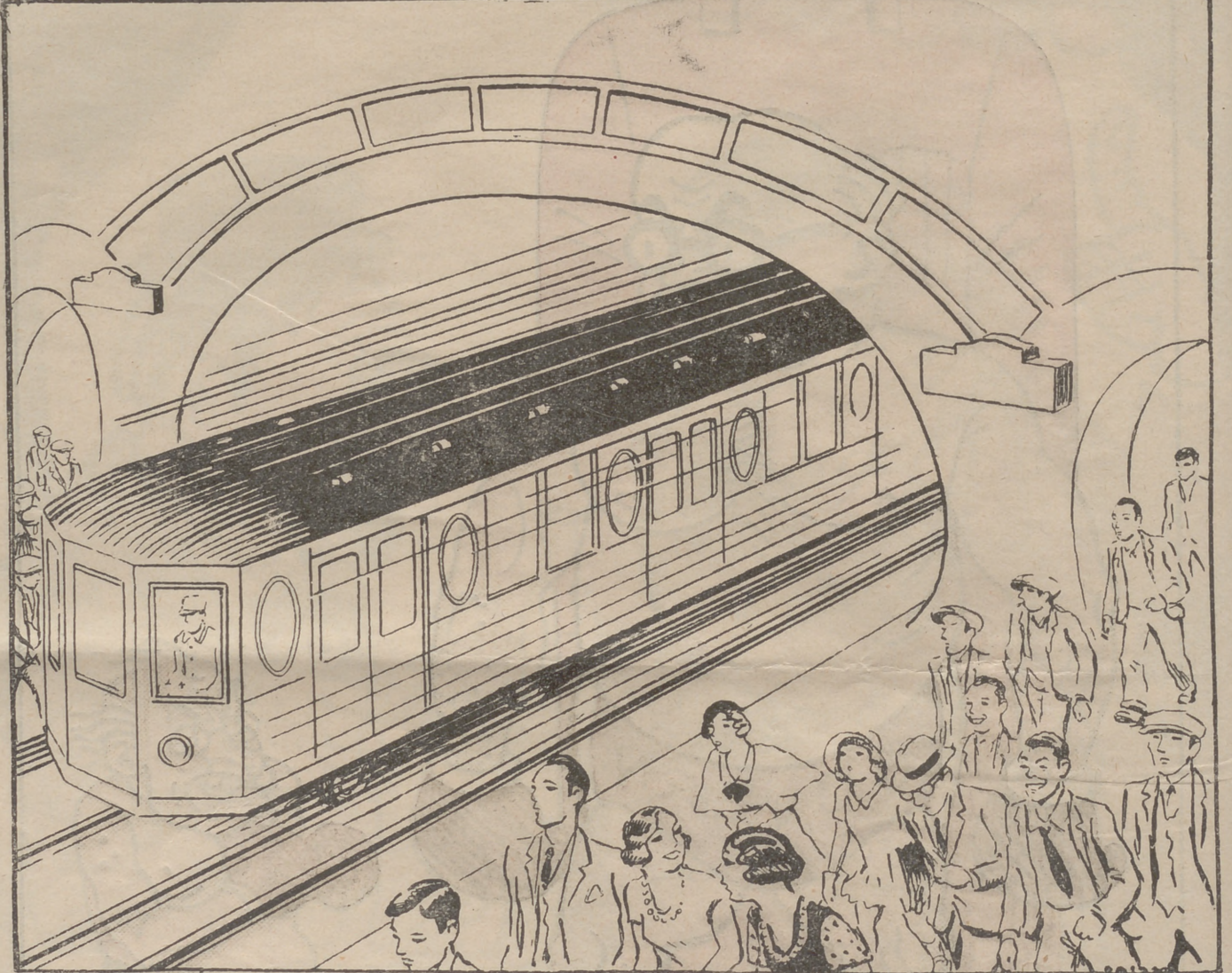
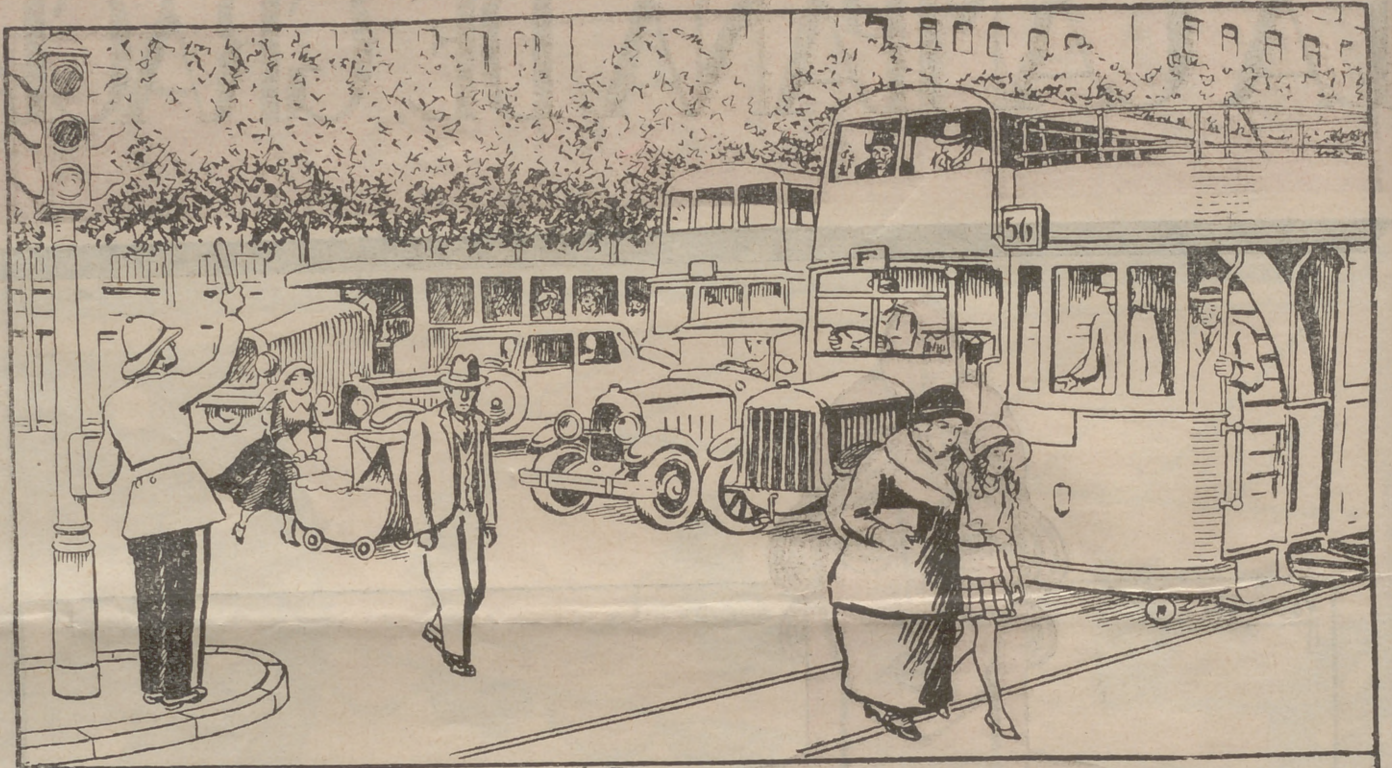

El pobre Lerroux

—Vés amb compte, Manuel, vés amb compte, que el dia que jo m'irriti de tu no en quedaran ni les ulleres ...

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

EDITORIAL

La "Lliga" ha canviat de nom. Segueix, doncs, el joc d'escacs de les nomenclatures. Hi havia la "Unió Catalanista". Després vingué la "Lliga Regionalista". Darrerament, la "Unió Catalana". I avui neix la "Lliga Catalana". Passatemp infantils. Mai, com en el cas de la "Lliga", seria més indicat d'afirmar que el nom no fa la cosa i que l'hàbit no és el monjo. Li serà molt difícil a la flamant "Lliga Catalana" l'espolsar-se del damunt tot el feix d'interessos creats del quart de segle. Un canvi de nom no significa sempre un canvi de procediments. I cal suposar que al partit del nom nou hi ingressaran, sinó en massa, la majoria dels socis que avui representen encara les escorrialles de la ja llunyana generació Prat de la Riba. La "Lliga" actuà activament en temps de la monarquia. Ara diu que accepta la República. Si algú dia tinguéssim un règim feixista o comunista, cal esperar que la "Lliga" també l'acceptaria. Són els avantatges de l'oportunisme organitzat. I, segons ells, està dins el Reglament de la casa. La "Lliga", tant si és regionalista com si és catalana, representarà sempre la nostra sordidesa botigueresca i la nostra hipocresia advocadesca. A la "Lliga" hi ha massa exalumnes dels jesuïtes i dels maristes. Ja haveu pensat en l'enorme influència que ha tingut sempre aquesta mena de gent en la política catalanista dels darrers anys de la monarquia? Certes coses, certs fets, certs maquiavelismes, no s'esborren així com així, i molt menys amb el truc pueril d'un canvi de nom. Repetim-ho: cal una dreta a la República. Però una dreta que faci foc nou. I els partits que militin en règim republicà han d'estrenar-se ara per tal que no arrossequin, com és el cas de la "Lliga", una història tèrbola i fracassada.

POLITICA

EL DESPLAÇAMENT DE LA F.A.I.

Una força social per a què sigui útil cal que tingui la sensibilitat i el poder d'adaptació de la cosa viva. Entre l'individu i el medi ambient existeix una correspondència íntima i constant que quan es trenca sempre perjudica l'individu, que és el més feble. (Això no vol dir que aquest sigui una entitat passiva, sense influència. Al contrari, l'activitat i energia la fa sentir al seu entorn i l'amotilla poc a poc fins a les màximes possibilitats).

La F.A.I. ha renyit completament amb el medi social i polític que l'envolta. El més trist és que el desacord no deriva d'un avenç sinó d'un retrocés, més ben dit, d'una detenció i encarcament ideològic. No és per un acte d'audàcia i orgull, sinó per acuinament. Malgrat sembli estrany, la F.A.I. actua com a força reaccionària específica. La mentalitat dels seus homes viu encara de les desferres literàries i filosòfiques de les darreries del segle dinou.

L'anarquisme aleshores s'incorporà i exaltà l'ampulositat èpica amb la qual el món intel·lectual reaccionava i protestava de la grisor burgesa. L'in-

dividualisme desfermat, que excitaven les doctrines sternianes i de Nietzsche i que cantaven els poetes i dramaturgs nòrdics, enlairà l'acció individual i isolada al cim de tota noblesa i l'heroi fou un exemple, i en esmentar-lo calia sempre iniciar el mot amb majúscula. Els diversos intents fracassaren. S'assajà com a mitjà de propaganda i esclataren bombes per tots els indrets del món civilitzat. S'assajà com a solució política, i l'atemptat personal donà molts més màrtirs que alliberadors. Però un caliu social excusava la violència, i el terrorista i el venjador tingueren sempre els seus rapsodes. (Laurent Taillade, des de «Le Libertaire», cercava el tiranicida que executés el tzar de Rússia, hoste de París aleshores, amb el mateix llenguatge que Edmond Vaillant, l'any 1870, en plena insurrecció comunalista, invocava l'exaltat que havia de matar el duc d'Aumale. El procés de Laurent Taillade, on passaren com a testimonis de descàrrec els homes més eminents de la França literària i política, certificà una mentalitat propícia a l'acció individual, més per estètica que per eficàcia).

La F.A.I. ho vol fer persistir sense adonar-se que, com hem dit tantes

vegades, va endarrerida un quart de segle. La mentalitat primària dels actuals dirigents fa coincidir els procediments terroristes, que abans de la guerra ja eren envellits, amb la concepció providencialista que el «pronunciamiento» i la «cuartelada» han tingut a Espanya.

El món actual que pensa i avança bandeja l'èpica guerrera, i en canvi dóna un sentit heroic a tots els aspectes de treball, i només l'accepta quan és un esclat col·lectiu, expressió d'una energia creadora. L'error de la F.A.I. ha consistit a creure que, en veure's mestressa de la C.N.T., per arts extraordinàries i antidemocràtiques, el cos obrer l'obeiria. L'obsessió dels dirigents li ha privat d'assabentar-se que l'obrer català està moltes lligües lluny de la seva mentalitat; que els seus pensaments i actuacions separaven l'home que treballa, i en canvi atreien els individus amb consciència delictuosa; i, avui, bona part dels que tenen plet amb la justícia i amb la policia cercuen un aval en les tàctiques faistes. (Es vell el propòsit. A principis de segle un periòdic anarquista italià ja demanava que consideressin com a companys els lladres en bloc i sense altra condició, els quals batejava, com ara, amb el nom genèric d'expropiadors. La doctrina escriuixí els anarquistes intel·ligents i Grave, penso que fou Grave, des de «La Revolte» contestà indignat).

L'obrer català s'ha apartat del tot de la tàctica que vol reinstaurar la F.A.I. El tuf de rescalfat li repugna i li repugnen molts dels companys que volen imposar-li. No per això el nostre obrer renuncia a les seves reivindicacions ni al seu revolucionarisme, però no el creu amb dret a la imperinència i molt menys al delictes comú. El revolucionarisme per ell és una escola i una disciplina. Tot el contrari del que aviven els faistes, no el té per un excitant de violències d'home primitiu, sinó com a control i reculada de tots els instints a un desig intel·ligent de perfecció. Ací troba la seva disparitat amb els conservadors que es basquejen només per a ordenar aquests instints i fer-ne llei. Lluita per una direcció intel·lectual del món, en lloc de supeditar-lo exclusivament a la consciència. Per això no en vol saber res dels conservadors, ni tampoc dels faistes, que amb els seus anacronismes coincideixen amb la mentalitat dels seus adversaris. El nostre obrer és un home arborat per un ideal, però no un arrauixat i un poca solta, i molt menys encara un pervers.

La desfeta dels radica's

“El santo se nos fué al cielo”

J. AIGUADER I MIRO

INTEL·LECTUALISME

Qui hagi devorat sense prendre alè, com jo, les set-centes pàgines d'aquest formidable volum de Manuel Azaña que porta per títol: «Una política» (1930-1932), sabrà tot el que val, intel·lectualment, l'home magnífic que avui porta el timó de la República espanyola. I davant les ridícules escomeses d'aquest pigmeu fracassat abans de començar que es diu Lerroix, no tindrà més que un gest de menyspreu i de fàstic. Azaña és un intel·lectual cent-per-cent. Lerroix, en canvi, no és res. «Una política», de Manuel Azaña, no té parió en cap més home de Govern espanyol. Aquest llibre és un programa, una arma, un sistema i una era nova que ara comença, i que acabarà fundant i vertebrant la grandesa de la jove República. Manuel Azaña, castellà de soca i arrel, uneix la força de l'intel·lectual i del polític. Avui, la República no té cap més home com ell per defensar-la i confirmar-la. Crec que Niceto Alcalà Zamora, si no hagués acceptat la Presidència, hauria estat un cap idoni per una dreta republicana. Crec, també, que Indalecio Prieto, amb totes les seves tares, és un admirable cap socialista, i que després d'Azaña potser l'únic polític actual amb possible envergadura de cap de Govern, és Prieto. Azaña com a cap d'una esquerra, Alcalà Zamora com a cap d'una dreta, i Prieto com a cap dels socialistes, tots tres com a caps de Govern: heus-ací com jo veig el panorama actiu de la política republicana. Però Lerroix no hi entra. Lerroix no és res. I a certs moments, molts més dels que serien tolerables, Lerroix ens fa l'efecte d'un mal company, i àdhuc d'un traïdor...

Segons Lerroix, el Govern de la República ha fracassat. Ni políticament, ni econòmicament, ni socialment, segons ell, el Govern Azaña no pot comptar res a favor seu. I amuntega calúmnies i injustícies damunt Azaña i els homes que el volten. Però Azaña, terrible estadista, pulveritzà les ingenuïtats que el pobre Lerroix havia anat llançant a l'aire amb veu de nas. Una vegada més l'intel·lectual ha vençut l'analfabet. Car Lerroix no és un home dels nostres temps. Lerroix porta totes les tares dels polítics del segle dinou, que havien fet de republicans dintre la monarquia, i que a l'hora actual no tenen talent ni agalles per comprendre l'enorme remoció que s'ha produït en les entranyes de la Nació des del 14 d'Abril de 1931. Lerroix, i

els mediocres que el volten, no han vist encara que llurs procediments eren bons en temps de la monarquia. però que ara ja s'han tornat inocus. Quan Lerroix parla, sembla que espoltem les paraules llunyanes i espectrals d'una polsosa figura de museu. No, senyor Lerroix! Espanya ja no és això! La República ha començat a crear-se un estil, i les vostres elucubracions ens fan l'efecte de passatempis sense substància. La jove República és intel·ligent. Per això no pot escoltar-vos. Quan vos parreu, s'enfronten al Congrés dues Espanyes: la vostra, que és la vella, i la d'Azaña, que és la nova i la nostra...

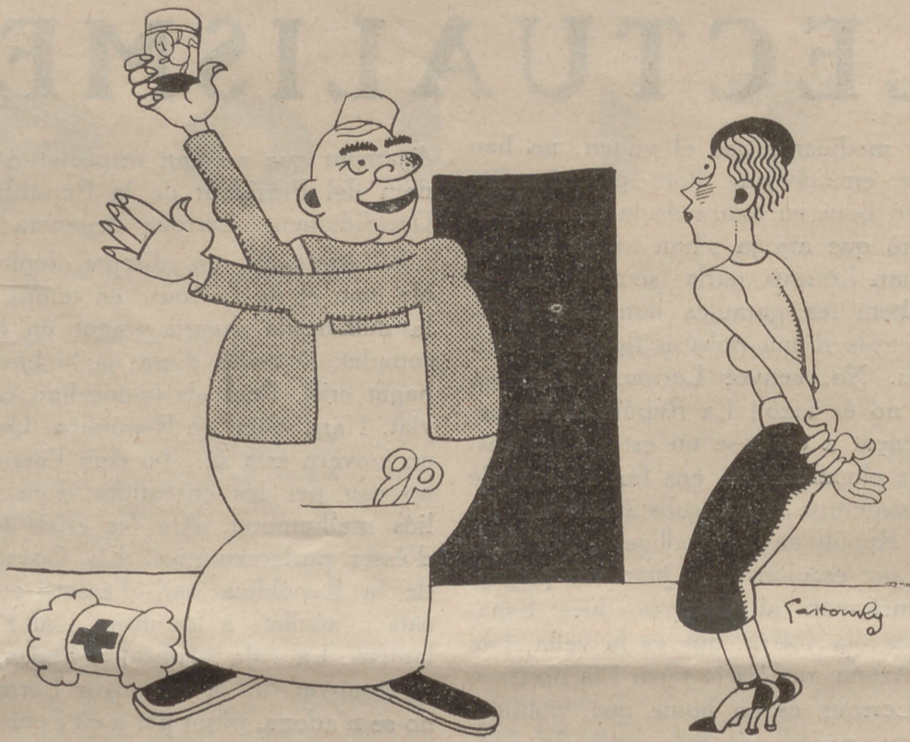
Lerroix és un home que, políticament, no hi veu més enllà del nas. No té ni la més mínima percepció de les qualitats indispensables a tot home de govern. Lerroix no s'ha adonat encara que el 14 d'Abril va començar a Espanya una Revolució amb majúscula, que no sabem com acabarà ni on ens menarà. La història interrompuda, o qui sap si una nova història inèdita, tornava a posar-se en marxa i preparava els camins del futur de la República. Això Lerroix no ho ha vist encara. Però això ho veié Azaña, magistralment, des del primer dia. Llegiu «Una política» i us en convencereu. Cada discurs de Lerroix és una cadena interminable de turpituds absurdes. Si algun dia, per dissort, el poder queia a les mans de Lerroix, caldria prendre-li novament als vuit dies, car seria igual que posar un revòlver a les mans d'una criatura. Lerroix, que no és intel·lectual com Azaña, és incapaç de pensar i de parlar amb sistema i mètode. Les idees se li encavallen, esdevé incoherent i atrabiliari, i s'aventura a parlar de coses que no entén perquè escapen a la seva percepció limitada. Home curt de talla com és, està voltat d'una colla de pescadors en aigües tèrboles que el fan servir de figuró i el posen en ridícul lamentablement. Pobra Espanya si caigués a les seves mans! I quan després d'ell parla Azaña, veiem l'enfrontament de dues èpoques, si voleu ambdues republicanes, però que ja no tenen res a veure l'una amb l'altra. Quan parla Manuel Azaña, parla l'Espanya republicana d'ara, noblement, lleialment, intel·lectualment. Quan parla Lerroix, totes les baixeses i les vileses van en doina. I aquesta vegada la injúria i la calúnnia han estat exhibides tan sa-

dicament que no han respectat ni el nom del President de la República. Decididament, Lerroix degenera!

Evidentment, un discurs deplorable com el de Lerroix, en temps de la monarquia, hauria tingut un èxit complet. A hores d'ara, ja hi hauria hagut crisi. Però els temps han canviat. I ara vivim en República. Quan un Govern està sa i bo com l'actual, no cau per les envestides d'un bilió malhumorat. Ara les crisis han d'ésser parlamentàries. Els Governos de la República han d'ésser ratificats o anul·lats a les urnes i al Parlament. La vida pública, a Espanya, ha guanyat to. Si el senyor Lerroix no se n'adona, pitjor per a ell i per als quatre analfabets que encara el segueixen. S'ha atacat el Govern Azaña, amb rudeses i amb injustícia. I això l'ha enfortit. Llàstima que Manuel Azaña no es decideixi a formar un partit azañista! Avui, Azaña és un gran estadista que no té al darrera un poble digne d'ell. Els espanyols actuals no es mereixen un intel·lectual i un polític de la categoria de Manuel Azaña. Si els espanyols fossin ciutadans normals, si la consciència nacional visqués desperta i políticament organitzada, un home d'estat com Azaña seria el cap d'un partit republicà d'esquerra formidable. Poden eixir del Govern els socialistes i fer lloc a la gent republicana. Jo, personalment, admiro els socialistes, però potser me n'alegraria. La cosa que no pot tolerar-se és que Manuel Azaña abandoni el poder. Azaña, al cap d'un govern republicà, amb un partit azañista al darrera, seria una força invencible. I aquesta força és evident que no podria donar-la-hi una federació d'esquerres. S'han d'acabar els homes, les actuacions i els discursos vell règim, tipus Lerroix. Cal que les mediocritats i les nullitats, per republicanes que siguin, se'n tornin a casa. S'ha acabat l'era dels polítics analfabets. Ara és el temps dels polítics intel·lectuals. Les noves trinxeres republicanes autèntiques no poden quedar mai a la mercè de les desferres de la vella Espanya podrida, però no encara esfondrada. Guerra als irresponsables! Nosaltres, catalanistes intel·lectualistes, no seguirem mai els hipòcrites que, amb bona o mala fe, atempten insensatament contra la futura grandesa de la República!

A. ESCLASANS

Després del debat

— Què és això, doctor?
— Què vol que sigui, senyora! El part del senyor Lerroux!

Crònica femenina

L'Associació de Pares de Família i Amics de l'Ensenyament han tramès al President de les Corts Constituents, President del Consell de Ministres i ministre de Justícia, el següent telefonema:

«Associació de Pares de Família i Amics de l'Ensenyament de Barcelona, en nom de gran nombre d'associats, esperen llei confessions i congregacions religioses respectarà llibertat que ampara la Constitució, reconeixement dret pares de família educar fills d'acord amb la seva consciència», i segueixen unes signatures, noms completament vulgars i desconeguts.

No sabem si val la pena de comentar aquest telefonema, que si no té altra virtut, cal reconèixer que ens ha fet passar una bona estona.

Cal llegir-lo, perquè hom és dongui compte com mitjançant la seva manera d'apreciar les coses tergiversen completament l'esperit que anima la Llei de Congregacions religioses. Parlen uns «Pares de Família» d'uns drets que estableix la Constitució i que reconeix als pares el que puguin educar els fills d'acord amb la seva consciència. I bé, que té a veure la Llei de Congregacions religioses amb la consciència d'aquells qui vulguin educar els seus fills d'acord amb una determinada religió?

O és que volen complicacions per a passar per víctimes, o confonen les qüestions fins el punt de que no saben absolutament de que va.

No els creiem tant innocents per a creure això últim.

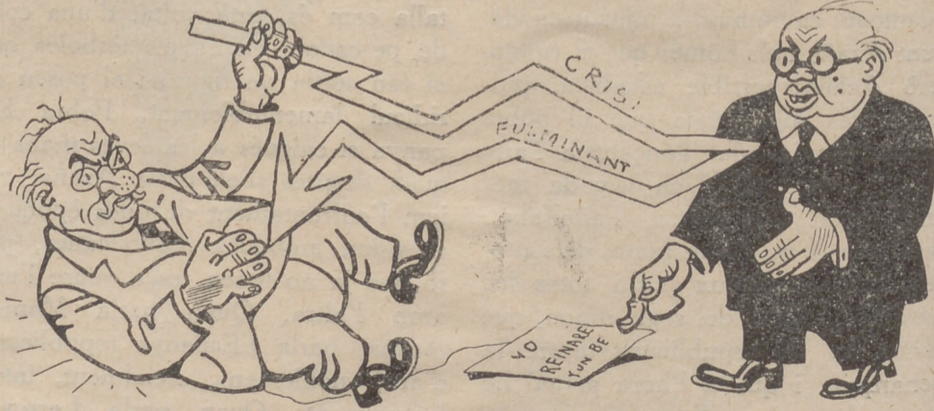
Saben positivament aquests «Pares de Família» que poden donar la religió que vulguin als seus fills, però que aquesta els hi haurà d'ésser ensenyada pagant els pares, sense que el clergue o religions que es dediqui a ensenyar-los-la pugui fer altra cosa; que aquesta els serà ensenyada a domicili o bé dins de l'Església.

No ho trobem tan malament com ells, nosaltres; ara bé, tan sols existeix una petita diferència per a posar-nos d'acord: que ells són de les dretes i nosaltres som esquerrans a ultrança.

***

El règim de terror a Cuba mantingut per aquest dictador que es diu Machado, sembla que ha tingut uns dies de horrible activitat.

Gràcies a la «lei de fugues» han estat morts uns cent cinquanta estudiants.

Azaña a Lerroux: —Els teus «rayos fulminantes» resulten «rayos» de guardarroba que sempre fan figa...

Un comunicat de l'Agència Reuter ha donat compte a la premsa mundial que una llei «especial» permet disparar sense previ avís sobre qualsevol sospitós, a Cuba, i que per aquest procediment s'ha comès aquest assassinat d'uns minyons que si bé és veritat que potser propugnaven per uns altres aires de llibertat que no els que es respiren actualment a la Perla de les Antilles, el seu crim no és tan greu que no tingui misericòrdia.

L'esperit de rebellia de la joventut universitària no pot estar pas massa d'acord amb els procediments emprats per aquest home assedegat de sang, i és molt natural que s'aixequés irat i fins hi tot es manifestés; el que sí repugna i és odiós, que la seva venjança hagi estat aquesta: l'assassinat.

Podran els estudiants d'arreu del món, mirar passivament aquesta covardia dictatorial?

El crit d'«Obrers de tot el món, uniu-vos» ha fet possible les reivindicacions de l'obrer, encara que ha costat molt. Avui cal dir-ho diferent perquè es tracta de quelcom de més peremptorieta: Estudiants de tot el món, uniu-vos, que us assassinin els vostres germans! Treballeu, reclameu, manifesteu-vos, però feu-ho de pressa que Machado té sed de sang, i és necessari acabar-ho.

I estem a ple segle XX.

***

Finalment parlarem de la dona.

Hem llegit en unes notes comarcals que, a Berga, la «Secció Femenina» de l'Ateneu Republicà Catalanista adherit a la política de l'Esquerra Republicana de Catalunya ha quedat encarregada de l'Assistència Social de l'esmentada ciutat. Coneixem algunes de les dones que componen aquesta no-drida «Secció» i l'esperit que les anima voluntat i ajut moral que han posat per assolir aquest guany els socis de dit Ateneu.

Berga, avui, és una esperança falaguera respecte al vot femení, no tan sols perquè aquesta «Secció Femenina» treballa activament, sinó perquè l'esperit de la dona cada dia és més esbatanat als horitzons del progrés i de l'humanisme.

MARIA TERESA GIBERT

Els pregadéus

No fa gaire temps, un sacerdot, que és una de les primeres figures de la cleràcia catalana, em deia que jo tenia l'obsessió d'empaitar Déu. Naturalment, vaig contestar-li que no, perquè Déu em faria córrer massa i perillava de no atrapar-lo enlloc.

Els homes que portem un esquerisme arrelat al moll dels ossos, un esquerisme en tot i en tots sentits, tenim un concepte just i clar de la llibertat i la justícia i no ens interessa gens ni mica Déu. Ens interessa, únicament, complir rigorosament com a homes i mirar sempre les coses del món d'una manera humana, plenament humana.

Nosaltres no empaitem Déu. No tenim temps per a perdre ni volem jugar amb equívocs. Vivim honradament del nostre esforç quotidià i no ens plau de viure explotant fantasmes. Empaitem i empaitarem — això, sí! — els explotadors del pròxim sota la capa de Déu; els que s'amaguen sota una pell d'anyell i són llops sanguinaris i miserables.

Trobareu gent d'esquerra — d'un esquerisme dubtós, però — que us diran que l'anticlericalisme és passat de moda, que això és vuitcentista i rampló, que avui hi han problemes més transcendents, etc.; i us ho diuen amb una rialleta sorneguera de conill porquí i amb un to de llàstima. Sembla que aquesta gent oblidí que encara hi ha capellans que fan de les seves tant com poden i que la tenebra, a ignorància i la mala fe que desgavellen la humanitat surten d'aquestes cases més altes que les altres i més fosques de dins.

L'anticlericalisme, doncs, resta en peu mentre i tant que els clergues no siguin reduïts a la seva missió estricta no puguin influenciar poc ni gens en la vida humana, material.

En cada poble i especialment en els pobles petits, hi ha quatre pregadéus que són la lepra social dels pobles.

El pregadéu és una bestiola cafra, de les més cafres del món. El veureu enfilat dalt un bri d'herba o de blat amb els braços enlaire en actitud de pregar. Però, no prega. Espera que passi un altre animalic pel seu costat. D'una manera certera, que no falla mai, li planta un fibló que li serveix d'injectable i la víctima en una mena d'estat letàrgic és devorada de viu en viu pel pregadéu.

En cada poble hi ha quatre pregadéus que van a picar-se el pit en la sacca misteriosa del temple, tan pròxima a les maquinacions diabòliques. Cada cop que un pregadéu surt de car-se al pit, ja podeu comptar que el poble hi ha una víctima més. És clar que els quatre pregadéus de cada poble són monàrquics. Què poden ésser més que monàrquics si són

els hereus dels feudals, amos absoluts de béns i de persones?

Fins al faust adveniment de la República, en cada poble, el jutge i l'alcalde eren propietaris i pregadéus.

Aquests pregadéus tenen un decàleg, el de Moisès arranjat o, millor dit, espatllat: «No mataràs; no mentiràs; no robaràs; etc.» S'han tirat el decàleg esquena avall i han robat, mentit i assassinat a mesura del seu gust i de les seves conveniències. Després, però, se'n van una estona a fer de pregadéu; es piquen el pit perquè sigui una mica més dur, i... a tornar-hi: una víctima més.

En les grans ciutats els pregadéus també abunden. Tenen, però, una tàctica més fina, com si diguéssim un fibló més fi i les víctimes són més quantioses. Gairebé tots els fabricants, els grans comerciants i industrials són pregadéus. Són una plaga pitjor que la llagosta. Hi ha, però, el pregadéu polític, més devastador que els altres. És un pregadéu a l'engròs. En lloc d'un bri d'herba, té un bri molt prim d'ideal des d'on espera les víctimes.

El pregadéu polític, en els nostres dies, ha pres diverses formes. Hi ha el cavernícola que resulta el més inofensiu perquè tothom ja el coneix. Hi ha el conservador — conservador del fibló i de l'estat letàrgic de les víctimes per anar-les devorant. Però, el

pregadéu polític pitjor és el disfrazat d'esquerisme.

Hi ha homes que han pres l'esquerisme per un bri de blat i situats en ell hi estableixen el seu victimari. Sempre parlen de revolució i es van adherir a ella per a deturar-la. Fan més mal que els altes pregadéus perquè falsifiquen els sentiments del poble i el sentit de la revolució.

Encara hi ha molts altres colors de pregadéus: tota una malgama.

Cal acabar amb els pregadéus. La seva religió no és més que farsa.

El pregar, com el blasfemar, quan no és hipocresia, és només un passatemp. El roser, fent roses, compleix la seva missió; el presseguer, fent préssecs; i l'home, fent actes humans. El roser i el presseguer no preguen ni reneguen; només compleixen.

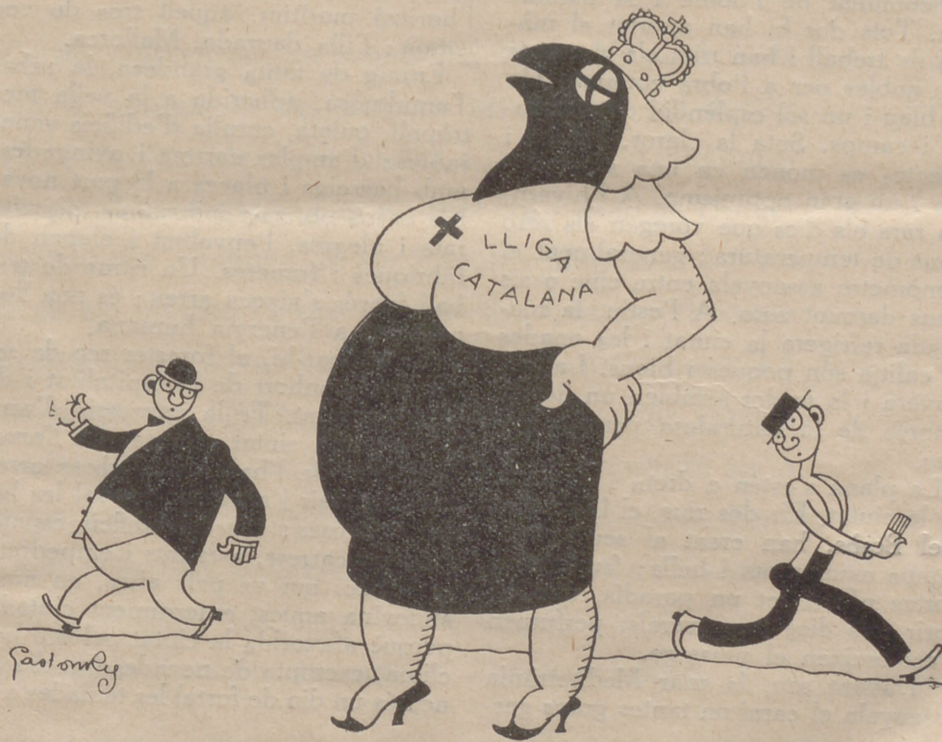
Els que pensen gaire en Déu acostumen a oblidar-se dels homes.

El pregadéu és una bestiola dels camps que és tot un símbol; és el símbol de l'hipòcrita i del malvat.

S'han de trencar les mans dels pregadéus.

SALVADOR PERARNAU

Subscriu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 BARCELONA

La "Lliga Catalana": — Em sembla que amb el canvi faré goig.,.

El poble: — Tant és que risquis com que rasquis! Sempre faràs més por que goig!

Elogi de Barcelona

Voldria contar l'encís de la nostra ciutat. Barcelona és bella. No vull comparar-la amb altres capitals. La bellesa i la magnificència dels pobles no es mesura en concurs ni la valor en premis, perquè la dignitat de cadascuna no els permet concórrer a oposicions.

Totes tenen aspectes incomparables amb els quals anullen la competència. El ciutadà en lloa l'encant; però el viatger molts cops no el veuria si la mà del devot no el guiés.

Es el més alt sentit de l'hospitalitat mostrar al foraster les coses que poden procurar-li un gaudi: fer-li viure els caires dolçament íntims de la vila que visita. Embellir-li l'estada i omplir els seus ulls i la seva memòria d'aspectes bells que aconhorten l'esperit; que la recança l'acompanyi en deixar-la i que arreu on es trobi li'n sigui per a sempre agradós el record de les hores viscudes dins el seu aire i la seva llum.

El turisme no incita una virtut passiva. El turista cerca ciutats i paisatges amb ànim de descobridor. Vol atresorar en el seu cervell altres fonts d'experiència humana i sensacions desconegudes i no previstes. Per això s'adalaria per novetats insospitades. Si li interessa l'espectacle i el pintoresc, no és per pruija d'anècdota, sinó per amor a la meravella.

Al món oferim la nostra Barcelona. Davant el fervor per les grans coses que senten els homes afiliarem també la ciutat nostra.

Barcelona ha nascut d'un esforç mancomunat de l'home i la naturalesa. Tots dos hi han aportat el màxim de treball i han triat els elements més nobles per a l'obra comuna. Un cel blau i un sol esplèndid dauren cases i camps. Sota la claror, homes i objectes es mouen en una sana alegria i un gran optimisme. A l'hivern, són rars els dies que voregen els zero graus de temperatura; generalment el termòmetre assenjala entre cinc o sis graus damunt zero. A l'estiu, la marinada refrigera la ciutat i les onades de calitja són poques i breus. La primavera i la tardor semblen un desfici amorós de la naturalesa per als homes.

La plana s'estén a dreta i esquerra de la ciutat. Els dos rius, el Llobregat i el Besòs, han creat al seu entorn camps exuberants i bells; fruiterars i hortes n'han fet un paradís, que en florir, als dies primaverals, perfumen i acolorixen el paisatge.

Davant seu, la mar Mediterrània assenjala el camí on tantes grans ges-

tes s'han escòmès. Mar de la civilització occidental, entorn del qual els pobles i les races han viscut les més belles hores que honoren Europa. Cor de la civilització, des d'on egipcis i grecs, fenicis i romans escamparen pertot llurs creacions i s'endinsaren pels camins terrestres a oferir cultura i bellesa, i també a recollir-ne. Durant l'Edat Mitjana és el camí dels dalers civils dels pobles que vivien a la seva vora; alarbs, italians, francesos i catalans, damunt dels seus vaixells, portaven d'un indret a l'altre un afany de superació. Adhuc del Nord baixaren homes en cerca de sol i de la tebior del seu clima. Davant de Barcelona s'estén aquest camí blau, el record i admiració del qual donen sempre un escalf de vida.

Darrera, les muntanyes l'envolten. Muntanyes suaus, tendres de verdor. Per a aquell que les esguarda, més que un mur que limita la visió, semblen, al contrari, torre de la qual estant pot atalaiar Catalunya. Les planes s'ajupen als seus peus. Bones terres de conreu d'on l'home amb la força de la seva voluntat i amb el treball persistent i assenyat n'ha tret riquesa i placèvol benestar. El Vallès, el Penedès, vinya i horta, fruita sucosa; benèdida que s'ofereix als homes en premi a llur esforç i amor a la terra. Més enllà, darrera d'altres muntanyes, Montserrat, Montseny, el viatger present com s'eixampla Catalunya en obrir-se un espai a la terra. I encara, els dies clars del tot, en girar l'esguard, arriba a descobrir, al lluny de l'horitzó marítim, aquell tros de cor català: l'illa daurada, Mallorca.

Enmig de tanta grandesa, la urbs. Tumultuosa, adherida a la vella metròpoli, quieta, curulla d'edificis venerables; d'amples carrers i avingudes, amb passeigs i places a la part nova. Els barris obrers i industrials, aqueferrats i alegres, l'envolten i clapen de fàbriques i fumeres. Un ritme de treball febrós s'aixeca arreu; és una lloa constant a l'energia humana.

En arribar-hi, el foraster rep de seguida el conhort de l'hospitalitat i de la generositat. Té la impressió d'arribar en una ciutat pietosa, on l'amor és la llei de l'habitant. Arbres arreu per amorosir l'ardentor del sol les hores caloroses; cases i edificis espaiosos; els carrers, asfaltats i empedrats.

Adhuc, qui ve pels aires, en avió, endevina aquest eternament ciutadà, perquè afavorida la ciutat pel seu bon clima, exempta de nevades (un dia de neu és un dia de festa) les teulades s'a-

planen i moltes es transformen en amples terrats que semblen invitar a l'aterratge al bell mig de la llar dels homes, dins la intimitat de llur viure.

Barcelona és un compendi de l'activitat humana. Totes les formes de direcció de l'esperit s'hi troben a bastament representades. L'home curiós hi troba mostres paleses de l'esforç envers una perfecció.

Els poblats ibèrics descoberts a Montjuïc i al Guinardó, anteriors a record històric, alternen amb l'obra dels romans: les muralles i les columnes del temple d'Hèrcules. L'Església romànica de Sant Pau del Camp, les restes romàniques de la Catedral, e donen la mà amb les grans construccions gòtiques: edificis majestuosos que ocupen barriades senceres, com la que envolta la Catedral, o gairebé tot un carrer, com el de Montcada.

El renaixement, el barroc, i les belles edificacions de tots els estils que amb pedra i terra ha bastit l'home per a eixopluc de la família o per albejar-hi el seu ideal, deixaren exemple de llur pas. I entremig de tots aquells records, llocs de meravella i devoció per al viatger sentimental, s'aixeca amb bravesa l'obra moderna; e grans edificis, els atreviments dels arquitectes i dels enginyers en fan una ciutat completament nova i ardidada.

Molt antic i molt modern, segons frase del poeta, i no com un duel i una renyina, sinó en col·laboració constant per a crear amb el treball d'un poble una nova grandesa.

Fa poc que Barcelona sorprenia el món amb les magnificències de la seva Exposició. La muntanya de Montjuïc, indret salvatge i gairebé abandonat, es transformava en un sumptuós jardí i en una ciutat fadescada de grans palaus que tancaven les mostres de tota l'activitat humana. L'energia de barcelonins donava un altre tros de llur terra per embellir-la i oferir-la com a conhort i repòs plàcid.

La tasca que férem per a l'Exposició a Montjuïc, perdura encara i perdurarà sempre més. Es una altra conquesta i no ens la deixarem perdre. Es conserven els palaus, es conserven els jardins i aquelles fonts lluminoses model de bon gust, mostra que l'enginyeria és també un sentiment artístic de l'home. I avui la ciutat és més propera de redimir la muntanya perquè té la seguretat que dins de la ciutat li serà lliurat el castell de Montjuïc el qual, per bé que és un bell edifici militar, en la funció actual ens re-

Compreu tots els dissabtes "La Campana de Gràcia"

J. Aiguader i Miró

L'Ajuntament de Barcelona, en sessió del 25 de Novembre de 1932, acordà la publicació del discurs pronunciat pel doctor J. Aiguader i Miró, Alcalde de la Ciutat, a l'acte de la inauguració del servei de telefotografia, en el qual féu l'elogi de Barcelona, i repartir-lo als alumnes de les Escoles populars, per tal de fomentar en els infants l'amor a la nostra Ciutat i el coneixement i l'estima de les seves belleses naturals i artístiques. La Comissió de Cultura, encarregada de complimentar aquest acord, ho ha fet en espera que els nostres infants sentiran en la lectura dels seus conceptes el goig de viure a la ciutat de Barcelona i d'estimar-la com es mereix. "La Campana de Gràcia" s'honora avui reproduint sencer en les seves pàgines el discurs de l'Alcalde de Barcelona, doctor J. Aiguader i Miró.

da encara guerres i empresonaments que avergonyeixen el sentiment de solidaritat humana.

L'esforç esmerçat en fer l'Exposició, però, no ha estroncat l'ardidesa ciutadana ni l'enginy dels seus tècnics, i fa poc que s'inaugurava el Transbordador Aeri, amb les seves torres metàl·liques de cent metres d'alçària, construït només perquè els ciutadans contemplant de dalt estant la ciutat, el port i la mar en íntima convivència.

Qui estimi el bullici i la vida tumultuosa d'una ciutat moderna, a Barcelona trobarà ample espai per a les seves afeccions. El seu milió d'habitants, superat ja, s'acumula en llocs triats per donar-hi la màxima activitat, i allí el visitant rep la fidel impressió del que són els neguits dels homes quan s'afanyen i es daleixen en un treball constructiu. Les converses i crits de la gent, ritmen amb el traüt d'automòbils i camions, tramvies i autoòmnibus; i en mig d'aquell rusc eixordador, el viatger intel·ligent aprèn a estimar i a valorar l'energia humana.

Però, quan aquest neguit l'atordeix, la ciutat li ofereix també llocs quiets

i de repòs, jardins i parcs, com el de Montjuïc, el de la Ciutadella, el del Guinardó, el Parc Güell, la placidessa dels boscos que l'envolten; i àdhuc, sense separar-se dels homes, llocs silenciosos com el barri gòtic, els volts de Santa Maria del Mar, la barriada de Pedralbes, Les Corts de Sarrià, reproducció de viletes allunyades de tot brogit i tràfec modern.

I encara no en té prou la ciutat del que avui ens aporta, que cerca nous esplais al ciutadà i al foraster i amb el propòsit de marxar cap a una mar més plana projecta construir el passeig marítim de deu quilòmetres, paral·lel a les platges de Castelldefels.

Altres us parlaran amb detall de cada una de les magnificències que atresora Barcelona: del seu art, del seu esperit científic, de la seva economia. Permeteu-me, doncs, que jo no insisteixi en allò que altres homes amb més suficiència us podran dir.

Jo, per acabar, només repetiré allò que he dit al començ: Barcelona és bella perquè la naturalesa i els homes s'han posat d'acord per crear una obra davant la qual poder encisar-se.

J. AIGUADER I MIRÓ

El meu amic Ernest Ventós

Tantíssima gent inútil o perversa que triomfa en aquest món i pot vendre salut, i ha anat a morir aquest home lleial, inteligentíssim, en els moments precisos en què la seva capacitat anava a prestar els millors serveis a la vida autònoma del nostre poble.

He volgut dedicar al meu amic Ventós unes ratlles; però no trobo en mi la serenitat necessària per a fer-ho. Ernest Ventós fou el meu company de lluita des dels primers temps del Partit Republicà Català, amb en Layret, i amb Marcellí Domingo, i a «La Luchà», el diari de les campanyes subversives, va ésser un dels organitzadors, amb en Ventura Gassol, del Comitè Pro-Llibertat, moment culminant en els inicis de la formació revolucionària. Va contribuir extraordinàriament, amb en Pujol i Font, a la formació d'Esquerra Republicana de Catalunya. Perquè Ernest Ventós no era dels que es lliuren a mitges i desitgen després ésser els primers en els llocs de representació. No era dels qui fan elegant gest d'escepticisme, o crítica derrotista quan s'ha de treballar en el silenci i en l'oblit, però volen més tard ésser tractats com els factors de la victòria. Sabia forjar-la aquesta victòria, i després ha sabut donar esplèndides proves de la seva alta capacitat de govern.

En Ventós tenia una visió política aguda i clara. Jo no deixava de consultar-lo mai perquè les seves observacions sempre oferien un aspecte nou que hom no havia apercebut. Quan

la meua opinió era compartida per en Ventós, sentia més seguretat en l'encert de la mateixa. Un dubte d'ell feia trontollar el meu pensament.

Abans de les eleccions del 12 d'abril, quan l'Esquerra, que acabava de néixer, va demanar una aliança a Acció Catalana i aquesta la va refusar, totes les representacions d'Esquerra i homes significats que es van reunir a La Falç, havien acordat fer un manifest de protesta i no presentar candidatura. En aquells moments no disposàvem de centres, d'organització, de mitjans de cap classe. Acció Catalana tenia homes, diners, organització i el diari «La Publicitat», que havia realitzat una campanya meritòria i popularíssima i havia obtingut enorme difusió.

Els nostres homes tenien por al ridícul. En aquella reunió de La Falç jo em vaig aixecar, defensant la necessitat imperiosa de presentar candidatura, sinó quedàvem desfets com a partit, gairebé al moment de néixer. De presentar candidatura i anar tots nosaltres, els del Comitè revolucionari, com a candidats. Vaig afegir que si els altres no compartien la meua opinió, jo, amb els meus amics, faria un manifest i llançaria una candidatura. Vaig convèncer els reunits o els vaig mig convèncer. A l'endemà, en Ventós em va donar la raó, entusiasmat. «Hi ha, en el fons del poble—em digué—el desig de crear una força nova revolucionària. Triomfarem». I es va lliurar amb tota l'ànima a aquell

treball silenciós de formació de candidatura, d'organització, de juntes i de reunions, que els escèptics es limitaven a contemplar. El resultat fou el naixement a les urnes d'Esquerra Republicana de Catalunya com la força política més important que mai hagi conegut el nostre poble. De no haver presentat nosaltres candidatura, tot el panorama polític de Catalunya, i fins en part el d'Espanya, potser l'Estatut i les jerarquies polítiques obtingudes haurien canviat absolutament.

Igual podria dir de les eleccions darrereres en què cada dia em visitava per tal de convèncer-me que a Tarragona havíem d'anar sols, com així vaig defensar, obtenint un altre memorable i definitiu triomf per a l'Esquerra, de valuosa cotització en la política de Madrid.

S'ha dit en diaris que Ernest Ventós era un fidel amic meu. Entenguem això en el sentit que tenia confiança en les meves condicions de polític. Ell fou sempre, com jo, un admirador, un seguidor, de Francesc Layret. El record de Layret feia indestructible el nostre companyerisme. Però Ernest Ventós tenia una gran independència de criteri.

Ara anava a fer la seva obra Ernest Ventós, al front de la Comissió de Finances. Ara hauria provat el molt que valia aquest home jove i fort que la fatalitat ens ha pres. Serà molt difícil trobar-li substituït, perquè hi ha pocs homes de la seva extraordinària claretat i precisió de judici. No fa molts dies, el ministre de Finances, senyor Carner, després d'una conversa mantinguda amb en Ventós, se'n va convèncer, i més tard em deia que havia estat sorprès pel talent d'Ernest Ventós, i que era, al seu entendre, una de les primeres capacitats d'Esquerra Republicana.

La premsa de tots els matisos ha tingut lloances per al nostre amic. I és que, a part de les seves condicions intel·lectuals, era home senzill, cordial, tolerant i liberal de soca-arrel, condició que és més difícil del que sembla arribar a posseir.

LLUIS COMPANYS

RESTAURANT CASA JOAN

LA CASA MES ACREDITADA

Sopa "Bouillabaisse"
i Paella Valenciana

ESPECIALITATS DE LA CASA

Rbla. Sta. Mònica, 21 i 23
Telèfons 11692 i 15759

C
a é

IN

Han

Aquest
dies, v
cara j
uns qu
bell, el
rat pel
Aquest
força,
ha en c
rament
convert
en el s
en el s
seva v

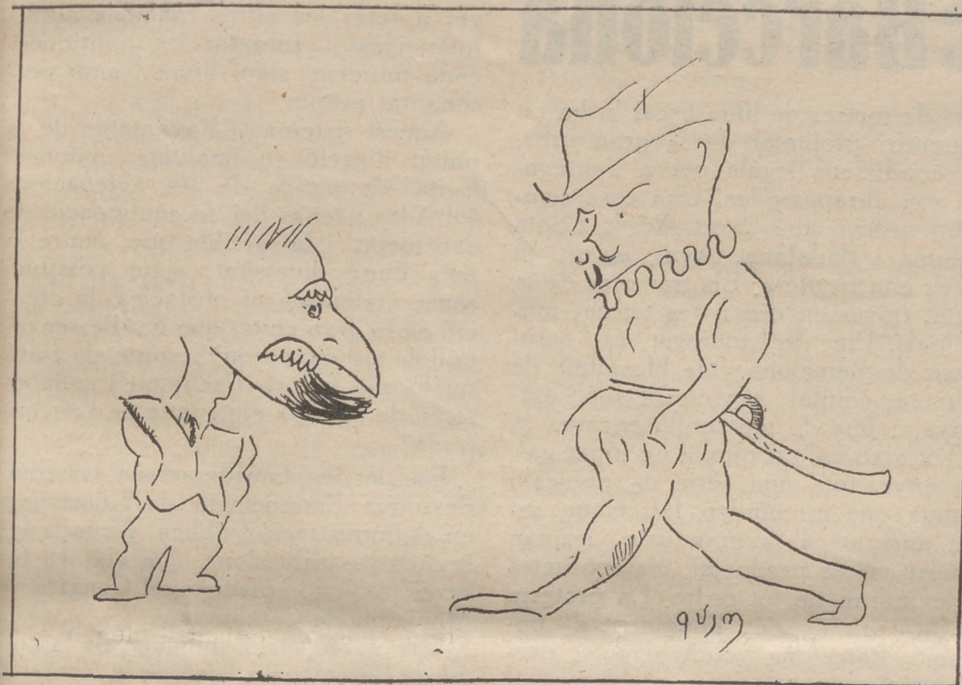
Aque
viscut r
amb la
Però F
greu de
home a
nuts ha
lona hi
casa se
i l'espo

— treb
aquest
això ve
trobat f
feina és
diu qua
bre hon
hi ha re

Deu h
nar. I r
tar-se p
home q
té fills
menjar.

«No hi
Jo he
gada, q
d'ajudar

Cambó: —No t'esveris, Don Clodoaldo, que quan convingui tornarem a ésser la "Lliga Regionalista"!...

INTENCIONS

UN HOME

Han trucat. I ha entrat un home. Aquest home és, des de fa uns quants dies, veí nostre. Aquest home és encara jove — deu tenir uns quaranta, uns quaranta-cinc anys — amb el cabell, els ulls molt negres, el rostre colrat pel sol, les mans fortes i aspres. Aquest home dóna una impressió de força, d'humanitat poderosa. Però hi ha en ell un profund, un total aclaparament. La vida l'ha engrapat i l'ha convertit en una desferra. Hi ha recel en el seu esguard, hi ha encongiment en el seu gest, hi ha timidesa en la seva veu.

Aquest home ve de França on ha viscut molts anys, perquè a Espanya, amb la monarquia, no hi podia viure. Però França està passant una època greu de crisi i no vol estrangers. Aquest home amb la dona i quatre fills menuts ha vingut a Barcelona. A Barcelona hi tenia un nebot i s'ha acollit a casa seva. El nebot no és ric, però ell i l'esposa — fa poc que s'han casat — treballen. Qui no treballa és ell, aquest home del qual us parlo. Per això ve sovint a casa: per si jo li he trobat feina. Es veu, però, que trobar feina és cosa difícil perquè tothom em diu quan vaig a parlar d'aquest pobre home: «No hi ha res; encara no hi ha res».

Deu haver-hi molt poca feina a donar. I molt poques ganes de molestar-se per afavorir un miserable, un home que vol treballar i no pot, que té fills infants i no pot donar-los-hi menjar. Perquè sempre em diuen: «No hi ha res; encara no hi ha res».

Jo he sospitat, però, més d'una vegada, que el que no hi ha són ganes d'ajudar tota aquesta pobra gent que

tindrien dret a exigir; que no obstant, sols s'atreveixen a demanar amb una veu feble i humil treball per a ell i pa per als seus fills.

Aquest home sempre ve a la mateixa hora; la de dinar. I ve a aquesta hora perquè a casa del seu nebot el dinar no és molt abundant i així sense ell, poden menjar més. I això no m'ho invento, això no és un recurs dramàtic.

Aquest home — naturalment — s'asseu a taula amb mi, dina amb mi, després de pregar-lo molt. I quan creu que jo no el veig s'amaga a la butxaca un tros de pa, un tros de formatge, unes fruites: per als fills. Ell volia dur aquests fills a qualsevol dels grups escolars de l'Ajuntament de la República, que ha estat el primer Ajuntament que s'ha preocupat del problema pedagògic d'una manera seriosa.

“Yo reinaré”

El poble: —Un altre dia, germà!

Però això encara no ho ha pogut aconseguir. En canvi, en la mateixa casa on viu, hi viu un home, empleat al Port, esquiol i que es passa la vida injuriant la República, Catalunya, Macià — diu que «tots els de l'Esquerra són una colla de brètols» — i el fill d'aquest enemic nostre ha pogut entrar fàcilment en un grup escolar.

Aquest home em diu que quan arribà a Barcelona li indicaren que anés a veure una certa senyora que li solucionaria la situació. Aquesta senyora és la germana d'un pobre diable al qual la Dictadura elevà a la categoria de personatge; un pobre diable de mentalitat de ciment armat que a Barcelona era el lacai del difunt Primo de Rivera; de l'ex-rei, a hores d'ara tan difunt com Primo de Rivera.

La senyora el rebé molt bé, amb molta amabilitat, i li digué que si el seu germà fos aquí, si manés com abans, si no hagués de fugir a l'estranger, tot estaria solucionat. Però com que havien proclamat la República i hi havia tanta misèria... De totes maneres, li donà una pesseta i una lletra de recomanació per a una senyora amiga seva que li faria entrar els infants en un convent de monges molt virtuoses i caritatives. Però això sí: havia de votar les dretes. I encara que no tingués vot, perquè acabava d'arribar de França, ella ja li ho solucionaria. La qüestió era abatere aquests republicanots que no deixaven viure tranquiles les persones honrades.

Aquest home, en ésser al carrer, esquinçà la carta, i la llençà al fang. Aquest home que és pobre, que pateix fam, que no pot donar menjar als fills ni dur-los a una escola, no renega de la República. Al contrari: la defensa sempre amb fervor sempre que l'ataquen en presència d'ell. I defensa Catalunya. I defensa Macià.

I és que l'home digne, veritablement digne, ho és en la grandesa i en la misèria.

LLUIS CAPDEVILA

Ajuntament de Barcelona

CONGRÉS MUNICIPALISTA
CATALA

Hem rebut la nota següent que re-
produïm amb molt gust:

«En mig dels molts temes interes-
sants i de les suggerències remarcables
que han estat presentades al Congrés
Municipalista Català celebrat a
Casa de la Ciutat, en sobresurt la
ponència que porta per títol «La gran
Barcelona», presentada per l'Associació
de Llicenciats en Administració
Pública. D'aquesta ponència se'n va
donar compte en sessió del Congrés,
i per referir-se, amb visió encertada,
a les possibilitats futures de la nostra
ciutat, ens plau ocupar-nos d'ella amb
la detenció que mereix.

«La Barcelona Gran» és una antici-
pació del que haurà d'ésser la nostra
urbs anys a venir, però basada en un
esperit ample, que exclou tota idea de
predomini. Fins ara — diuen els po-
nents —, per un prurit malentès de
grandesa, la ciutat tendia egoísticament
a absorbir els termes municipals
collindants; i es produïen, amb
protestes o sense elles, les agregacions
que la llei taxativament manava.
Aquest fet ha deixat al descobert una
sèrie de falles lamentables que han
donat un aspecte anàrquic a la ciutat.
No hi ha hagut sentit de continuïtat
en unir-se a Barcelona els municipis
de Gràcia, Horta, Sarrià, Sant Martí,
etc., etc. Qualsevol foraster, sobretot
si és home coneixedor de la tècnica de
les ciutats, es donarà compte immed-
iatament que Barcelona està disasso-
ciada absolutament amb els antics po-
bles agregats. Com que amb anteriori-
tat no hi havia hagut la preparació
deguda per a fer l'agregació a la gran
ciutat, aquesta va fer-se juntant-se le-
galment, però sense que quedés feta
d'una manera normal, des del punt
d'albir absolutament urbanístic. No
cal parlar, ja, de les condicions econò-
miques de l'agregació.

Recorda, molt encertadament, la
ponència a què ens referim, que cada
nació, cada Estat, té un gran interès
en posseir una gran ciutat, convergent
de totes les activitats materials i es-
pirituals. França ha fet el seu París,
que li ha produït una riquesa turística
considerable, si més no; Anglaterra
ha format el seu Londres, formidable,
model d'organització municipal; Bèl-
gica, en la mesura de les seves forces,
ha creat Brusselles, ciutat de la qual
en poden estar ben orgullosos; el Go-
vern d'Espanya treballa de ferm per
a la creació del Gran Madrid; i a Cata-
lunya, què hem de fer? Barcelona
ha d'ésser el nostre ideal en el sentit
de gran capital, i tots hem de fer els
esforços imaginables per tal d'aconse-
guir aquesta finalitat.

Hi han fets que són innegables.
Hospitalet de Llobregat és un barri
extensiu de Barcelona; a pocs cente-

nars de metres de línia fiscal hi ha un
cementiri propietat de la gran urbs,
les condicions legals per a l'agrega-
ció són ultrapassades. Una cosa sem-
blant esdevé amb Sant Adrià, Santa
Coloma i Badalona. Avui, un riu ja
no és una frontera. Els tramvies de la
ciutat travessen dos i tres termes mu-
nicipals. Prat de Llobregat, és l'aerò-
drom de Barcelona; els Hospitals de
la ciutat comtal, són els de tot Cata-
lunya, i fins de més enllà encara.

Tot això vol dir que, a no trigar gai-
res anys, tota una sèrie de pobles i
ciutats que circumden Barcelona se-
ran agregats a la gran urbs. I quan
aquest cas es produeixi, els conflictes
esdevindran de tot ordre. La protesta
es farà sentir, i, en l'augment de po-
blació, Barcelona veurà acréixer des-
mesuradament els seus problemes. I
això s'ha d'evitar, i s'han d'evitar les
agregacions amb l'antic sistema, o mil-
lor, s'han d'abolir, donant a la ciutat
de Barcelona una doble significació:
la corresponent a la ciutat pròpiament
dita i la que pugui derivar-se d'una
organització superior i descentralitza-
da que formi amb els municipis veïns
la Gran Barcelona com a Alemanya
existeix perfectament organitzat el
gran Berlín, sense detriment de cap
mena per l'autonomia dels vint mu-
nicipis que formen l'enorme i formi-
dable conglomerat administratiu. Pro-
pugnem nosaltres, per tant, l'organit-
zar la Barcelona futura a base d'una
federació dels municipis collindants.
Unió d'aquests municipis per a serveis
d'ordre general — clavegueres, alin-
iacions, pla d'urbanisme, il·luminació,
comunicacions, serveis d'higiene i de
bombers, espais lliures, vies radials de
comunicació del centre a la perifèria,

jardins, cementiris, etc., etc.—, i que
per a totes les altres funcions admi-
nistratives i, sobretot les polítiques,
cada municipi sigui lliure i amb per-
sonalitat pròpia.

Aquest sistema té l'avantatge de la
unitat d'acció en finalitats comunes.
Evita els perills de les agregacions
sobtades i sense llei de continuació de
cap mena, i fa factible que, dintre la
més lliure diversitat, sigui possible,
sense violències ni obstacles, la crea-
ció de la gran ciutat que ha d'ésser or-
gull de tothom perquè sempre els grans
nuclis són fills de l'activitat i col·labo-
ració de tots els ciutadans de l'encon-
trada.

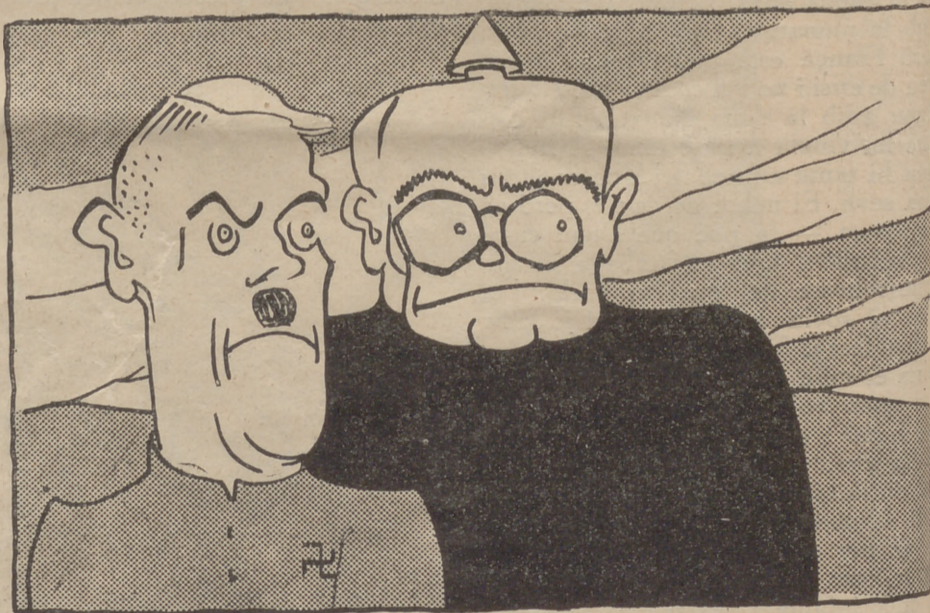
Es, per les consideracions esmenta-
des, que l'Associació de Llicenciats
en Administració Pública, formula les
següents conclusions, que ahir va fer
seves, amb complaença, el Congrés de
Municipis de Catalunya:

Cal organitzar el municipi de la ciu-
tat de Barcelona a base de la formació
d'un nucli d'acció municipal integrat
pels municipis collindants i que per
llurs condicions geogràfiques són sus-
ceptibles d'agregació més o menys llun-
nyana, a la ciutat comtal.

Integrarien aquest nucli municipal,
que podria qualificar-se de Gran Bar-
celona, els municipis següents: Bar-
celona i pobles agregats, Sant Adrià
de Besòs, Santa Coloma de Gramenet,
Badalona, Mongat, Esplugues, Sant
Just Desvern, Hospitalet de Llobre-
gat, Cornellà i Prat.

Cada un dels municipis citats sub-
sistiria en la seva total integritat en
l'ordre polític del mateix, i el gran
municipi de la Gran Barcelona, tin-
dria al seu càrrec els serveis següents

- Plans d'urbanització i enllaç.
- Grans vies de comunicació.
- Alinacions.
- Jardins i espais lliures.
- Comunicacions.

Hitler, pacifista

—I si no voleu creure que Alemanya vol la pau, us ho farem
entendre a canonades...

Il·lu-
Cor-
Inc-
Ser-
Pro-
Col-
C-

de ci-
tots c
Gran
ria tr
tada
propo
muli
grat
memb
distric
de co
Conse
i dos
memb
Muni
lona,
i el C
xes c
ciutat
pectiu

Gen
«PRE

Re
el 3
la tar
Jurat
Joaqu
Ferrà
la i C
proce
ren p
reglar
des.

En
«Estat
«L'air
vots;
vots;
tià Sà
Arnau
vots
vots;
bastia
Jaume
la vo
vots e
sep M
nasi A
lloc, r
contra
Pas
ció, l
«Para
Comte
obten
re dau
«Poem
Comte
entre
com a
mes
Comte
En

Il·luminació.
Conducció d'aigües residuals.
Incendis.
Servei d'Hospitals.
Problema de l'habitació.
Construccions urbanes.

Cal anar a la formació d'un Consell de ciutat, integrat pels consellers de tots els districtes urbans, formant la Gran Barcelona i amb reunió ordinària trimestral per aprovar la tasca portada a terme del Comitè Executiu, fer propostes d'acord i discutir les que formuli el Comitè. Comitè Executiu integrat per un nombre màxim de dotze membres, nomenats pels consellers de districte i proporcionalment al nombre de consellers de cada un d'ells. El Consell de ciutat nomenaria l'alcalde i dos ajudants o suplents d'entre els membres que els componguin. Cada Municipi integrant de la Gran Barcelona, tindria el seu Consell Municipal i el Comitè Executiu amb les mateixes característiques que el de la gran ciutat. Nomenaria així mateix el respectiu alcalde i els dos ajudants.»

Generalitat de Catalunya

«PREMI JOAQUIM FOLGUERA»

Veredictes del Jurat

Reunits al Palau de la Generalitat el 3 de febrer de 1933, a les cinc de la tarda, els senyors que componen el Jurat del «Premi Joaquim Folguera»: Joaquim Ruyra, president; Miquel Ferrà, C. A. Jordana, Carles Soldevila i Guillem Díaz-Plaja, secretari, per procedir a la concessió del Premi, foren posades a votació, d'acord amb el reglament, totes les obres presentades.

En primera votació foren elegides: «Estances», de Carles Riba, 5 vots; «L'aire daurat», de Marià Manent, 5 vots; «Paradís», de Tomàs Garcés, 4 vots; «Poemes de Promès», de Sebastià Sánchez-Juan, 4 vots; «El Comte Arnau», de Josep M. de Segarra, 2 vots; «El veler», d'Ignasi Agustí, 2 vots; «L'aire i la fulla», de Josep Sebastià Pons, 1 vot; «L'ànima nua», de Jaume Rosquelles, 1 vot. Efectuada la votació per a desfer la paritat de vots entre «El Comte Arnau», de Josep M. de Segarra, i «El veler», d'Ignasi Agustí, per a ocupar el cinquè lloc, resultà elegit el primer, per 8 vots contra 2.

Passen, per tant, a la segona votació, les «Estances», «L'aire daurat», «Paradís», «Poemes de Promès» i «El Comte Arnau». En aquesta votació obtenen les «Estances», 5 vots; «L'aire daurat», 5 vots; «Paradís», 4 vots; «Poemes de Promès», 3 vots, i «El Comte Arnau», 3 vots. El desempat entre les dues darreres obres donà com a resultat 3 vots a favor dels «Poemes de Promès» i 2 a favor d'«El Comte Arnau».

En tercera votació, obtenen: «Es-

tances», 5 vots; «L'aire daurat», 5 vots; «Poemes de Promès», 3 vots, i «Paradís», 2 vots.

La quarta votació donà el resultat següent: «Estances», 5 vots; «L'aire daurat», 4 vots; «Poemes de Promès», 1 vot.

I la darrera i definitiva votació pro-

clama les «Estances», de Carles Riba, com a obra guanyadora del «Premi Joaquim Folguera», amb 4 vots contra 1 vot obtingut per «L'aire daurat».

Palau de la Generalitat, 3 de febrer de 1933.—J. Ruyra, M. Ferrà, C. A. Jordana, Carles Soldevila, G. Díaz-Plaja.

Política i finances

En un article publicat fa unes quantes setmanes, oferia als llegidors de LA CAMPANA DE GRACIA tornar sobre l'afer del Crèdit Municipal. La intervenció de la Lliga en el debat econòmic-polític de dissabte passat al Consistori barceloní em dona ocasió per a fer-ho amb certa amplitud, perquè el tema és altament interessant i val la pena no perdre'l de vista.

Es indubtable que la cotització dels diversos valors representatius del deute de l'Ajuntament de Barcelona no correspon, ni de molt, a les seves sòlides garanties i a l'interès que redden. Jo m'atreveria a afirmar que, en comparació a altres títols de les mateixes característiques, estan almenys sis o set enters per sota el curs que haurien de tenir, o sigui més d'un deu per cent més baixos de la cotització que realment els correspon.

A què es deu això? Senzillament, a què la clientela de títols de l'Ajuntament de Barcelona està integrada, en la seva principal majoria, pel petit estalvi, i el petit estalvi coneix, per dissort, molt poca cosa de finances. Qui de nosaltres no ha vist un petit capitalista, un obrer estalviador, un pagès que té alguns cabals, acostar-se a la guixeta d'un Banc i demanar quin paper deu comprar per a invertir les seves disponibilitats?

La campanya de discredít que des de l'endemà del 14 d'Abril s'ha estat fent contra l'Ajuntament havia d'ésser, i ho ha estat, funestíssima per al curs en Borsa dels seus títols. És més: Algunes reaccions en puja que s'han

produït han resultat estèrils perquè automàticament han reeixit els rumors absurds i, a vegades, les calúmnies més despreciables.

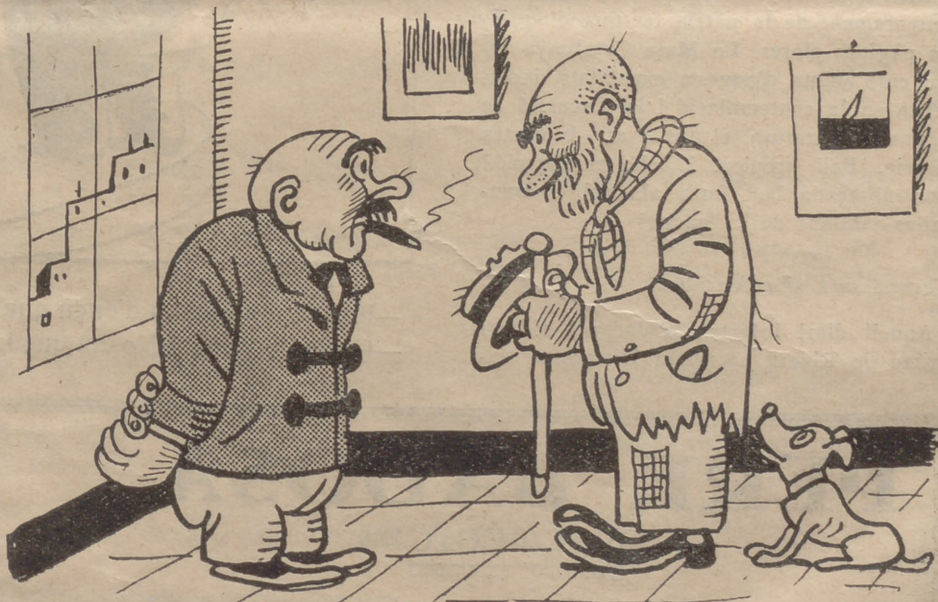
Però a força de sentir-ne parlar, la gent ha acabat per voler-se assabentar del que realment passava. I s'han informat de les garanties de l'Ajuntament, i de les característiques de cada emissió, i de moltes coses que fins ara no els havia preocupat. El deute municipal ha començat a pujar...

Davant d'aquesta favorable circumstància, sembla que els tècnics de la Lliga haurien degut observar una prudència patriòtica en judicar la tasca de la majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya. Doncs, no. En la sessió de divendres passat, amb motiu d'una transferència d'un milió i mig de pessetes, tornàrem a sentir els tòpics del fracàs de l'Esquerra, i de la seva incapacitat administrativa, etc., etc., tòpics que, com és natural, La Veü posava altra vegada en solfa l'endemà de la sessió.

Doncs bé: saben vostès quina ha estat la resposta de la Borsa als tècnics financers de la Lliga? Una de molt senzilla: des que el senyor Bausili féu els tràpics auguris de què hem parlat abans, la cotització del Deute Municipal ha pujat més de mig enter.

El petit estalvi se n'adona de la maniobra. Ja no li produeix cap impressió el que puguin opinar de les finances municipals els deixebles de l'escola cambonista.

AGUSTÍ PIRACÉS

—I vostè, ja és ben bé pobre de solemnitat?

—Sí, senyor, sí! De molta solemnitat! Que no em veu el vestit d'etiqueta?

REPICS

La «Lliga» ha canviat de nom

Però ara caldrà que mudí de procediments i de psicologia. Un partit polític ha d'ésser quelcom més que una conxorxa de membres de Consells d'Administració. I si a la «Lliga» sempre hi ha cabut tothom, ja veurem si ara serà restringida l'entrada. Fer política sota la República ha d'ésser quelcom més que defensar els miserables interessos econòmics de la «Compañia Hispano Americana de Electricidad» i de la «Sociedad Financiera de Industrias i Transportes».

L'obstrucció de Lerroux

Com un nen que fa una rebequeria, el cap dels radicals ha anunciat l'obstrucció a l'obra del Govern Azaña. ¡Pobre Lerroux, cafetera abonyegada i foradada! D'ençà que el món és món, només hi ha una manera de governar: governant. Si Lerroux creu que la millor manera de dirigir un país consisteix en fer obstruccions infantils i en desgovernar, va per ell el pollastre. Ara, el que no va per ell i que cal desitjar que no hi vagi mai, és el Poder...

Els morts ressuscitats

El Consell de la flamant «Lliga Catalana» ha resultat constituït pels mateixos senyors, ara ja vellets, que han dirigit sempre la vella «Lliga Regionalista». Quina tristesa fa, veure al davant d'un partit que ara recomença, tot aquesta colla de mòmies ja gastades i oblidades de tan conegudes! La República és un règim jove, fort, optimista i empenedor. Cal gent dinàmica. ¿Què voleu que en faci la República d'aquesta collecció de patums que ara es proposen renéixer a millor vida?

«L'emigrant»

No es tracta del del Mestre Vives. Es un periòdic de Berna que ha arribat a la nostra Redacció, escrit en català i en francès, butlletí dels Amics Catalans de Suïssa. Tot l'enyorament de la pàtria traspua d'aquestes pàgines clares. La Mare Catalunya reviu en l'ànima d'aquests expatriats, i s'adelita en la contemplació i la discussió de la nostra literatura, el nostre art, la nostra ciència. Bell propòsit i bella realització! Una abraçada ben forta als nobles companys catalans de la Suïssa!

Encara surt «La Nación»?

Aquell diari infecte, fundat pel ridícul Primo de Rivera en plena Dictadura, en-

cara surt! I les seves columnes traspueben i mala baba contra la República. ¿Què espera el Govern per suspendre'l definitivament? ¿per què serveix la Llei de Defensa de la República? ¿Quan ens decidirem a parar els peus, per sempre més, a aquesta colla d'enemics del règim, que només pensen en quina en faran per fer mal als bons republicans?

El botifler Irurita

La mala llet del bisbe de Barcelona (¿per què rediable necessita encara bisbe la ciutat de Barcelona?) cau de tant en tant damunt els ciutadans honrats. Ara ha enviat una circular als rectors, en la qual diu penjaments contra la República, i es nega a viure dintre la Llei. Molt bé, Irurita neurastènic! Doncs nosaltres demanem que se us llanci fora de la Llei! I us advertim que a la Model hi ha unes celles que ni fetes expressos per als homes que porten faldilles...

Visca Macià!

Al volt del Parlament de Catalunya s'ha anat fent, de mica en mica, una atmosfera de respecte. Aquests dies de desordre extremista, la nostra representació nacional ha quedat completament al marge, i pura de tota màcula. Donem la sensació de saber-nos governar normalment. Visca Catalunya! Visca l'honorable President Macià!

Lladres

S'ha descobert un nou robatori. Els culpables són els ex-reis. Hem tardat vintidós mesos a descobrir-lo. Es veu ben bé que els encarregats d'administrar justícia no tenen pressa.

Resulta que el catorze d'abril de 1931, mentre el poble s'entretenia a cridar, ple d'entusiasme i bona fe, *visca la República!*, del Banc d'Espanya eren retirats un grapat de milions de pessetes. I era l'ex-rei qui els feia retirar.

Per això hem dit que es tracta d'un robatori, d'un nou robatori.

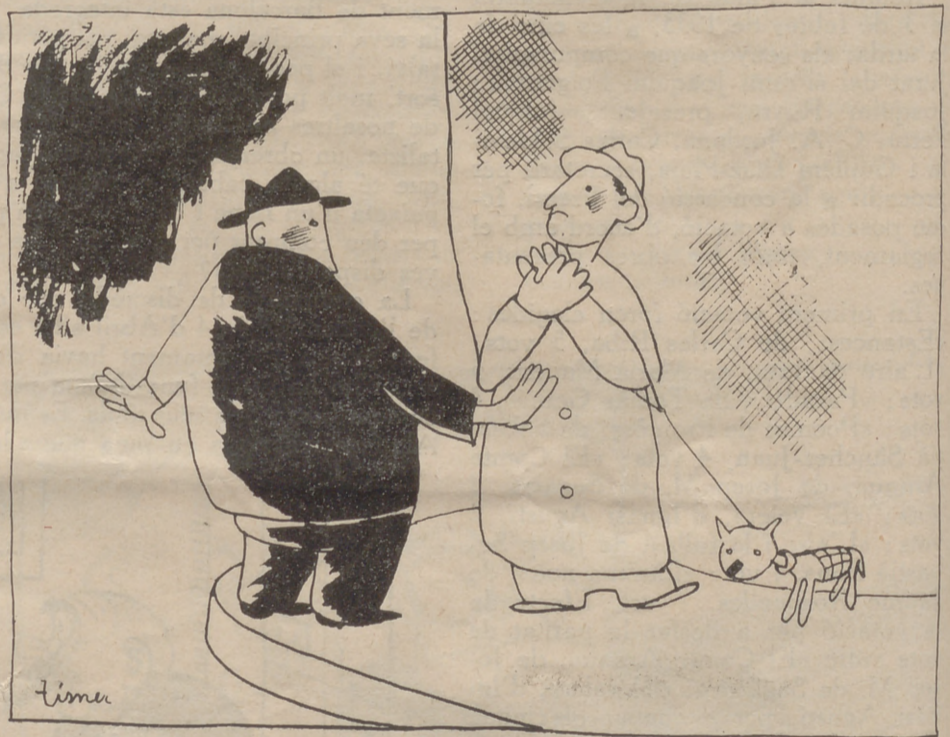
Un que no escarmenta

El bisbe Irurita, en una pastoral, ha tornat a atacar la República. Així paga les toleràncies d'aquell senyor Joan Moles al qual, sortosament, ja no patirem més com a governador. Si quan aquest Irurita faccions i monàrquic atacà la República hom l'hagués castigat com mereixia, ara no hi hauria tornat.

Els consells de Cambó

Diu de Berlín que Hitler ha cridat a Cambó. Ho creiem. Ho creiem perquè a Alemanya es parla d'un retorn de la monarquia. I això no ho pot haver aconsellat ningú més que Cambó. Hi és tan aficionat!

Núñez i C.^a, S. en C. — San Ramón, 6.

—Estic molt apenat d'ençà que sé que vas enterrar el teu germà...
—Què hi vols fer? No em quedava altre recurs!... Es va morir, saps?

PERE BADOSA
ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulants de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estriçnina, ni fòsfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

La "Lliga" es deslliga

—Qui sap si el canvi de nom produirà baixes a la llista de socis?
—Això raï! Mentre no en produeixi a les cotitzacions de la «Chade»!